

Số: /BC - UBND

Thái Học, ngày 10 tháng 5 năm 2021

BÁO CÁO

Tổng kết 10 năm thi hành Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay số 33 về bảo vệ trẻ em và hợp tác trong lĩnh vực nuôi con nuôi quốc tế ban hành kèm theo Quyết định số 2013/QĐ-BTP ngày 14/10/2021 của Cục Con nuôi - Bộ Tư pháp về khảo sát, đánh giá tình hình phát triển của con nuôi trong nước trên địa bàn phường Thái Học từ năm 2011 đến năm 2020

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN LUẬT NUÔI CON NUÔI VÀ CÔNG ƯỚC LA HAY SỐ 33, VỀ BẢO VỆ TRẺ EM VÀ HỢP TÁC TRONG LĨNH VỰC NUÔI CON NUÔI QUỐC TẾ THEO QUYẾT ĐỊNH SỐ 2013/QĐ- BTP NGÀY 14/10/2020 CỦA BỘ TƯ PHÁP VÀ CÔNG VĂN SỐ 133/CCN-PL&QLCNTN NGÀY 22/3/2021 CỦA CỤC CON NUÔI – BỘ TƯ PHÁP.

Luật Nuôi con nuôi được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam thông qua ngày 17/6/2010 và có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/01/2011. Luật quy định nguyên tắc, điều kiện nuôi con nuôi; thẩm quyền, trình tự, thủ tục giải quyết việc nuôi con nuôi; quyền, nghĩa vụ của cha mẹ nuôi, con nuôi và cha mẹ đẻ; trách nhiệm của cơ quan, tổ chức trong việc nuôi con nuôi.

Cán bộ và nhân dân phường Thái Học nhận thức được Luật Nuôi con nuôi là một văn bản pháp lý rất quan trọng, việc nuôi con nuôi nhằm xác lập quan hệ cha, mẹ và con lâu dài, bền vững, vì lợi ích tốt nhất của người được nhận làm con nuôi, để bảo đảm cho những người con nuôi được nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trong môi trường gia đình. Ngay sau khi Luật nuôi con nuôi có hiệu lực thi hành, UBND phường Thái Học đã tổ chức hội nghị phổ biến, quán triệt, triển khai, tuyên truyền đến cán bộ Đảng viên, công chức, viên chức, người lao động, , các chi bộ, các khu dân cư, cùng toàn thể nhân dân địa phương biết và thực hiện về việc đăng ký nuôi con nuôi thực tế. Đồng thời giao cho công chức Tư pháp hàng năm tham mưu cho UBND phường ban hành văn bản hướng dẫn và biên soạn những nội dung cơ bản của Luật nuôi con nuôi và các văn bản hướng dẫn thi hành như công văn khảo sát thực trạng nuôi con nuôi; công văn đánh giá tình hình nuôi con nuôi trong nước, công văn số 221 về việc thực hiện đăng ký nuôi con nuôi thực tế tại địa phương theo quy định của pháp luật.

Kết quả 10 năm UBND phường đã tổ chức được 10 hội nghị đầu hàng năm để triển khai, tuyên truyền về Luật Nuôi con nuôi với gần 500 lượt người là cán bộ quân dân chính địa phương về những nội dung cơ bản của Luật nuôi con nuôi thực tế trên địa bàn phường.

Công chức Tư pháp đã giành thời gian để biên soạn những nội dung cơ bản của Luật Nuôi con nuôi, Nghị định 19/2011/NĐ - CP, Bản hướng dẫn về đăng ký nuôi con nuôi thực tế, phải ngắn gọn, phù hợp với sự nhận thức của nhân dân địa phương, để in ấn tài liệu phát miễn phí cho nhân dân được gần 600 bộ tài liệu, cũng như phát trên hệ thống loa truyền thanh của phường và các KDC được trên 10 lượt, đảm bảo 90% dân số trên địa bàn được nghe..

Các ngành, đoàn thể phường tập trung tuyên truyền, phổ biến những nội dung cơ bản của Luật Nuôi con nuôi và các văn bản hướng dẫn thi hành đến cán bộ, hội viên như Hội phụ nữ, Hội nông dân, hội cựu chiến binh.v.v.

Hàng năm UBND phường có kế hoạch kiểm tra, giám sát công tác công tác chứng thực, công tác đăng ký quản lý hộ tịch trong đó có tình hình đăng ký nuôi con nuôi trên địa bàn phường. Qua đó kịp thời tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình giải quyết, góp phần tạo điều kiện thuận lợi cho người dân.

II. KẾT QUẢ LUẬT NUÔI CON NUÔI VÀ CÔNG ƯỚC LA HAY SỐ 33, VỀ BẢO VỆ TRẺ EM VÀ HỢP TÁC TRONG LĨNH VỰC NUÔI CON NUÔI QUỐC TẾ THEO QUYẾT ĐỊNH SỐ 2013/QĐ- BTP NGÀY 14/10/2020 CỦA BỘ TƯ PHÁP VÀ CÔNG VĂN SỐ 133/CCN-PL&QLCNTN NGÀY 22/3/2021 CỦA CỤC CON NUÔI – BỘ TƯ PHÁP.

1. Kết quả đăng ký nuôi con nuôi trong nước

Từ năm 2011 đến năm 2020, công tác đăng ký nuôi con nuôi trên địa bàn phường đã được các cấp ủy đảng, chính quyền quan tâm, theo dõi và chỉ đạo kịp thời, công tác đăng ký nuôi con nuôi được giải quyết theo đúng quy định của pháp luật, thực hiện theo đúng tinh thần nhân đạo, tự nguyện nhằm xác lập quan hệ cha mẹ và con, bảo đảm trẻ em được nhận làm con nuôi được nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục trong môi trường gia đình.

Kết quả đăng ký nuôi con nuôi từ năm 2011 đến năm 2020: Tổng số đã đăng ký Không trường hợp.

- Đăng ký nuôi con nuôi thực tế: Đã giải quyết Không trường hợp;
- Đăng ký nuôi con nuôi ở các chùa/ cơ sở tôn giáo: Không trường hợp.

2. Điều kiện đảm bảo thực hiện Luật Nuôi con nuôi, Nghị định số 19/2011/NĐ - CP.

2.1. Kịch bản toàn đội ngũ cán bộ tham gia giải quyết nuôi con nuôi:

Ngay sau khi Luật Nuôi con nuôi có hiệu lực thi hành, UBND phường đã phối hợp với các cấp của cán bộ công chức Tư pháp đi bồi dưỡng kiến thức quản lý nhà nước thông qua các lớp tập huấn về chuyên môn, nghiệp vụ. Kết quả đã góp phần nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, đáp ứng yêu cầu của tình hình mới.

Cùng với việc tiến hành phổ biến, quán triệt, tuyên truyền những nội dung cơ bản của Luật Nuôi con nuôi và kiện toàn đội ngũ cán bộ chuyên môn, UBND phường đã đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện làm việc cũng được quan tâm và triển khai thực hiện đồng bộ. Như trang bị máy vi tính, máy in, có kết nối internet, tủ đựng hồ sơ, tài liệu; sổ sách hộ tịch được cung cấp đầy đủ, kịp thời, đảm bảo thực hiện nhiệm vụ.

2.2. Công tác phối hợp giữa các ban, ngành đoàn thể:

Nhìn chung, các ban, ngành, đoàn thể tại địa phương đã phối hợp thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến Luật Nuôi con nuôi và các văn bản hướng dẫn thi hành, đảm bảo hiệu quả theo đúng tiến độ đã đề ra theo Kế hoạch. UBND phường tuyên truyền đến người dân trên địa bàn về mục đích, ý nghĩa của việc nuôi con nuôi, trình tự, thủ tục đăng ký nuôi con nuôi thông qua hệ thống loa truyền thanh của phường và các KDC, thông qua các cuộc họp dân các KDC, hội viên của các đoàn thể. Đồng thời UBND phường tiến hành đăng ký việc nuôi con nuôi theo đúng quy định của pháp luật và phù hợp với thực tiễn tại địa phương.

2.3. Sự đồng bộ, phù hợp trong việc triển khai Công ước La Hay, Luật nuôi con nuôi và Nghị định 19.

Luật nuôi con nuôi xác định phạm vi những vấn đề cần điều chỉnh trong việc cho và nhận con nuôi, trong đó với một tinh thần cao nhất là phải bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của người được nhận làm con nuôi và người nhận con nuôi, tự nguyện, bình đẳng, không phân biệt nam nữ, không trái pháp luật và đạo đức xã hội; Và chỉ cho làm con nuôi người ở nước ngoài khi không thể tìm được gia đình thay thế ở trong nước. Các quy định của Luật nuôi con nuôi thể hiện chủ trương của Nhà nước nhằm hạn chế việc cho người nước ngoài nhận trẻ em trong nước làm con nuôi; ưu tiên việc nhận con nuôi trong nước, người nhận con nuôi có quan hệ huyết thống, ruột thịt; khuyến khích việc nhận con nuôi là trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt.

Công ước La Hay ra đời nhằm mục đích bảo đảm cho việc nuôi con nuôi quốc tế được diễn ra vì lợi ích tốt nhất của trẻ em, trẻ em cần phải được lớn lên trong môi trường gia đình, trong bầu không khí yêu thương và tôn trọng các

quyền cơ bản của trẻ em được công nhận trong luật pháp quốc tế; Đồng thời ngăn ngừa việc bắt cóc, bán hoặc buôn bán trẻ em.

2.4. Cải cách hành chính và đơn giản thủ tục hành chính về nuôi con nuôi.

Trình tự, thủ tục cho và nhận nuôi con nuôi theo Luật Nuôi con nuôi, Nghị định 19 còn khá rườm rà, phức tạp thể hiện qua 02 trình tự: Thông báo tìm gia đình thay thế và giới thiệu cho làm con nuôi nước ngoài. Trong quá trình giải quyết việc nuôi con nuôi có yếu tố nước ngoài có sự tham gia của 3 cấp quản lý nhà nước: UBND cấp xã, UBND tỉnh và Bộ Tư pháp; tuy nhiên việc cho và nhận nuôi con nuôi chỉ cần đáp ứng mục đích quan trọng nhất là tìm được môi trường chăm sóc, nuôi dưỡng giáo dục tốt hơn cho trẻ em được nhận làm con nuôi, giám sát được gia đình của trẻ sau khi được nhận làm con nuôi. Do vậy cần thiết tiếp tục nghiên cứu, đơn giản trình tự, thủ tục nhận nuôi con nuôi.

III. NHỮNG HẠN CHẾ, BẤT CẬP TRONG THỰC HIỆN LUẬT NUÔI CON NUÔI, NGHỊ ĐỊNH 19

- Theo quy định tại điểm C khoản 1 điều 14 Luật Nuôi con nuôi quy định, người nhận con nuôi phải có điều kiện về *sức khỏe, kinh tế, chỗ ở bảo đảm việc chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con nuôi*. Tuy nhiên thực tế không có căn cứ xác định thế nào là có điều kiện về kinh tế?

- Tại khoản 3, điều 14 Luật quy định: trường hợp cha dượng nhận con riêng của vợ, mẹ kế nhận con riêng của chồng làm con nuôi hoặc cô, dì, chú, bác ruột nhận cháu làm con nuôi thì không áp dụng khoảng cách về độ tuổi, điều kiện sức khỏe, chỗ ở... nhưng Luật lại không quy định rõ vợ hoặc chồng của cô, dì, chú bác ruột có được áp dụng quy định này không?.

- Điều 17 Luật quy định hồ sơ của người nhận nuôi con nuôi phải có lý lịch tư pháp và giấy khám sức khỏe do cơ quan y tế cấp huyện trở lên cấp. Đây là quy định thể hiện sự bất cập, người dân ngại đi làm phiếu lý lịch tư pháp.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

- Tăng cường tuyên truyền, phổ biến các văn bản pháp luật về nuôi con nuôi nhằm nâng cao nhận thức; trách nhiệm của cán bộ, của người nhận và người cho con nuôi và của toàn xã hội trong công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em.

- Tiếp tục sửa đổi, hoàn thiện các quy định về pháp luật nuôi con nuôi, sửa đổi các thủ tục đăng ký nuôi con nuôi theo hướng đơn giản hơn; giảm hoặc miễn lệ phí đăng ký nuôi con nuôi với vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc, các đối tượng chính sách,

- Khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi để người nhận trẻ em làm con nuôi nhất là trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn nhằm bảo vệ quyền lợi cho trẻ em sống được tốt hơn.

Trên đây là báo cáo tổng kết 10 năm thi hành Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay số 33 về bảo vệ trẻ em và hợp tác trong lĩnh vực nuôi con nuôi quốc tế ban hành kèm theo Quyết định số 2013/QĐ-BTP ngày 14/10/2021 của Cục Con nuôi - Bộ Tư pháp về khảo sát, đánh giá tình hình phát triển của con nuôi trong nước trên địa bàn phường Thái Học từ năm 2011 đến năm 2020. UBND phường Thái Học, báo cáo Phòng Tư pháp, UBND thành phố Chí Linh./.

Nơi nhận:

- UBND, phòng thành phố báo cáo;
- TT HĐND, Lãnh đạo UBND phường (để báo cáo)
- Lưu: VT, TP.

CHỦ TỊCH

Dương Văn Chiên

